

28. møde.

Torsdag den 5. december kl. 9.

Formanden:

Fra medlem af folketinget *Ove Jensen*, der har haft orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med i dag atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Helge Bros*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget er herefter ophørt fra i dag at regne.

Udvalget angående Grønlandslove har afgivet betænkning over forslag til lov for Grønland om forsyningsmæssige foranstaltninger og over forslag til lov om ændring af lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v. og forslag til lov om ændring af lov om tilskud til Grønlands landsråd og de grønlandske kommuner m. v. Eksemplarer vil blive omdelt.

I skrivelse af 3. december meddeler landbrugsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs markedsordninger for landbrugsvarer m. v. og

forslag til lov om ændring af lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for frugt og gartneriprodukter m. v.

Medlemmer af folketinget *Svend Jakobsen*, *Knud Damgaard*, *Eva Gredal*, *Henning Jensen* og *Ejler Koch* har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om midlertidige statslån til boligbyggeri.

Medlemmer af folketinget *Palle Simonsen*, *Lembourn*, *Schlüter*, *Stetter* og *Hans Toft* har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om gennemførelse af en styringsreform.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Landbrugsministeren (*Niels Anker Kofoed*):

Jeg skal herved tillade mig for det høje

folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs markedsordninger for landbrugsvarer m. v. samt forslag til lov om ændring af lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forordninger om markedsordninger for frugt og gartneriprodukter m. v.*

De to bemyndigelseslove skal i henhold til bestemmelserne herom optages til revision i indeværende folketingssamling. Revisionsklausulerne var naturlige, da det udmærket kunne tænkes, at man på grundlag af indvundne erfaringer fra næsten 2 års medlemskab af EF måtte have ønsker om ændringer i disse love, som fastlægger den danske administration af markedsordningerne.

De i 1972 indførte regler om administrationen har imidlertid vist sig at fungere udmærket. Jeg ser derfor ingen grund til at foreslå egentlige ændringer i de to love i indeværende folketingssamling. I bemyndigelsesloven for landbrugsvarer ser jeg heller ingen grund til at bibeholde en revisionsfrist, medens der, for så vidt angår bemyndigelsesloven for frugt og gartneriprodukter, foreligger særlige forhold vedrørende lovens støtteordninger m. m., som gør det ønskeligt at optage loven til revision i folketingsåret 1975-76.

Idet jeg i øvrigt henviser til de bemærkninger, der ledsager lovforslagene, skal jeg indstille disse til velvillig behandling i det høje folketing.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Svend Jakobsen*) (S):

Jeg skal herved på socialdemokratiets vegne tillade mig at fremsætte *forslag til lov om midlertidige statslån til boligbyggeri*, idet jeg henviser til lovforslagets tekst og de ledsagende bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Palle Simonsen*) (KF):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om gennemførelse af en styringsreform.*

Hvis der ikke gøres en alvorlig indsats fra folketing og regering, vil antallet af voksne mennesker, der helt eller delvis modtager deres indkomst fra det offentlige, stige med 700.000 (en forøgelse på 40 pct.) i perioden

[Palle Simonsen.]

frem til 1987. Samtidig vil antallet af beskæftigede i de private virksomheder falde med 100.000.

Formålet med det konservative folkepartis forslag til en styringsreform er at modvirke denne udvikling, der er beskrevet i PP II-planen.

Vi ønsker en udvikling, der i den pågældende periode udvider antallet af arbejdspladser i det private erhvervsliv med 140.000, altså en forøgelse med 240.000 i forhold til PP II-planens dystre forudsigelse.

Det siger sig selv, at forskellen mellem de to udviklingsmønstre er af overvældende betydning for de dispositioner, der skal træffes i erhvervslivet og inden for det offentlige. Og så kan man endda ikke være sikker på, at udviklingen forløber som angivet, hvis der ikke hele tiden rettes ind på grundlag af en løbende planlægning af den karakter, vi foreslår her i dag.

Udviklingen inden for byggesektoren er et godt eksempel på, hvad der sker, hvis vi mangler planlægning. Eksporterhervene planlægger med henblik på at kunne afsætte varerne med en bestemt beskæftigelse og med et forud beregnet omkostningsniveau. Pludselig forener de beslutninger, vi har truffet her i huset, sig og skaber baggrund for et byggeri, der dræner eksporterhvervene for arbejdskraft, så et stort antal af eksportvirksomhederne mangler mandskab i en periode med god afsætning til udlandet. Derefter må vi i ekspressart skabe en opbremsning, der kommer for sent til at klare eksportproblemerne, men for pludseligt til, at vi stadig kan udnytte en normal kapacitet i byggesektoren.

En styringsreform af den art, som vi her foreslår, vil gøre det muligt for regering og folketing at rette ind efter udviklingen på et langt tidligere tidspunkt, så de store udsving undgås. Den bedre styring giver således mulighed for at undgå de uønskede hårde indgreb over for byggeri, avancer, omkostninger, skatter m. v. Det betyder igen friere forhold i den private sektor og dermed bedre udnyttelse af produktionskræfterne.

Vi lægger særlig vægt på, at man igennem en sådan styring kan undgå den reduktion af arbejdspladser i det private erhvervsliv, som PP II forudsiger. Vi har altså en ganske bestemt hensigt, som vi ønsker fremmet

gennem udnyttelsen af det nye styringsapparat, som vi her foreslår iværksat.

Hensigten er, at der skal være forholdsvis flere beskæftiget i den private sektor og forholdsvis færre i den offentlige end forudset. Det betyder flere private arbejdspladser, lavere skatter, større uafhængighed for alle borgere, øget konkurrencedygtighed over for udlandet, højere levestandard og bedre mulighed for at hjælpe de nødstedte.

De tal, der er nævnt indledningsvis, er ikke tilfældige. Vi har i det konservative folkeparti opstillet et nøjagtigt alternativ til den skræmmende udvikling, som PP II forudsiger. Dette alternativ giver det ovenfor nævnte resultat: plus 140.000 i stedet for minus 100.000 i de private erhverv. Samtidig vil væksten i antallet af personer, der helt eller delvis modtager deres indkomster fra det offentlige, blive nedsat fra PP IIs forudset 700.000 til 460.000 — alt i perioden indtil 1987.

Detaljerne i de forslag, vi fremsætter, og de konsekvenser, de får for personaleforbrug m. v. inden for de enkelte sektorer, findes i et materiale på 34 sider, som vi vil fremlægge i det folketingsudvalg, der behandler vort forslag. Jeg skal her kun nævne enkelte detaljer fra dette materiale:

Inden for uddannelsen foreslår vi ændringer, der bevirker, at antallet af ansatte formindskes (i forhold til PP IIs forudsigelser) inden for ungdomsuddannelser og videregående uddannelser, medens vi regner med samme tal som PP II inden for folkeskolen og lidt flere inden for fritids-, voksen- og efteruddannelse. Det samlede resultat bliver et personaleforbrug på 111.000 i 1987 imod de 128.000, som PP II regner med. Midlerne, vi anvender, er bl. a. nedsættelse af lærerantallet i visse folkeskoler til samme standard som folkeskolen (16 elever pr. lærer), adgangsbegrænsning og mulighed for tidligere afslutning af en uddannelse, hvis man ikke får brug for det samlede studiums kundskaber.

På samme måde vil vi gennem en fornuftigere udbygning inden for sundhedsvæsenet (flere lægehuse, moderniseringer og ombygninger fremfor nye store sygehuse, aflastning af sygehuse ved de praktiserende læger) spare 16.500 personer i forhold til forudsigelserne.

Et lignende antal kan spares inden for

[Palle Simonsen.]

børneforsorgen, dels gennem overgang til et modulsystem, hvor forældrene betaler varierende andele af driftsomkostningerne alt efter deres beskæftigelse (henholdsvis begge heltidsbeskæftigede eller én halvdagsbeskæftiget), og ved at undlade de standardforbedringer, der er forudset i PP II. Herigennem kan den årlige vækstrate på dette personalekrævende område nedsættes fra 4,5 til 2,6 pct.

Andre forholdsregler, der bl. a. medfører, at færre er under uddannelse samtidig, at flere ældre og del-invalidde foretrækker og kan klare deltidsbeskæftigelse, og personalebesparelser inden for en række sektorer giver det resultat, jeg omtalte indledningsvis. Detaljerne findes i det omtalte materiale.

Den udvikling, der er foregået i de sidste årtier, skyldes i vid udstrækning, at folketinget ikke har været bekendt med den faktiske situation. Man har ikke gjort sig klart, hvad hvert enkelt lovforslag i længden betød med hensyn til personaleforbrug og driftsudgifter, og år for år er man blevet overrasket af de såkaldte automatiske udgiftsstigninger inden for pensionsbeløb m. v.

Vi ønsker at bryde denne udvikling, så vi ikke lader den offentlige sektor svulme så stærkt, at det private erhvervsliv og den enkeltes økonomiske og personlige frihed begrænses for stærkt. Vi har angivet de mål, vi stiller op, og vi er overbevist om, at mange har en lignende indstilling.

Men målet kan kun nås gennem en forbedret styring af udviklingen. Det er baggrunden for vort ønske om at få denne styringsreform gennemført.

Det er menneskeligt at fejle, men det er tåbeligt at fremture i sine fejltagelser. Lad os ikke én gang til overraskes, som vi er blevet det i hvert fald i det seneste årti. Lad os gøre noget for at styre udviklingen.

Fremtiden afgøres nu.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om forlængelse af kollektive overenskomster og aftaler m. v.

(Lovforslag nr. 117. Fremsat 3/12 74).

Formanden:

Sammen med denne sag foretages de under punkterne 2-11 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om midlertidig ændring af dyrtidsregulering af arbejdsvederlag m. v.

(Lovforslag nr. 118. Fremsat 3/12 74).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om beregning af et reguleringspristal.

(Lovforslag nr. 119. Fremsat 3/12 74).

Første behandling af forslag til lov om avancestop og prisdæmpende aftaler.

(Lovforslag nr. 115. Fremsat 3/12 74).

Første behandling af forslag til lov om udbyttebegrænsning m. v.

(Lovforslag nr. 116. Fremsat 3/12 74).

Første behandling af forslag til lov om midlertidigt prisstop for landbrugsvarer.

(Lovforslag nr. 121. Fremsat 3/12 74).

Første behandling af forslag til lov om godtgørelse for dyrtiden.

(Lovforslag nr. 109. Fremsat 3/12 74).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om investeringsfunds.

(Lovforslag nr. 111. Fremsat 3/12 74).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om indskud på etableringskonto.

(Lovforslag nr. 112. Fremsat 3/12 74).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om skattemæssige afskrivninger m. v.

(Lovforslag nr. 110. Fremsat 3/12 74).

Første behandling af forslag til lov om skattemæssig tilbageførsel af underskud i aktieselskaber m. v.

(Lovforslag nr. 113. Fremsat 3/12 74).

Lovforslagene sættes til forhandling.

Formanden:

Taletiden er efter aftale indtil 20 minutter i første omgang.

Kjeld Olesen (S):

Regeringens helhedsplan har ikke en chance for at blive gennemført. Det ved